

Magne Bugge
Boggestranda 452
6460 Eidsvåg.

28.05.23.

Uttale i forbindelse med tiltaksplanen for Snøhetta villreinområde og innspill fra Snøhetta villreinutvalg.

Jeg vil først orientere om min egen bakgrunn.

Jeg har hytte ved Aursjøens Nordende i Molde kommune. Jeg har også brukt fjellet gjennom flere tiår, samt at jeg har jaktet på rein både på Vest og Østområdet.

I tillegg er jeg styrerepresentant for Aursjøveien a/s

Denne bakgrunnen skulle kanskje tilsi, at jeg har for mange egeninteresser for å komme med uttale. Jeg velger likevel å komme med en del forhold som kan bedre reines levevilkår, spesielt på vestområdet som jeg kjenner aller mest.

GPS merking av rein.

Dette har blitt gjort før i området, og gir SNO og de stedlige fjellstyrene god oversikt hvor dyrene befinner seg til enhver tid.

Det gir også bedre grunnlag til å overvåke reinen i kalvingsperioden.

Rovdyr

Jeg vil her mene nøkkelen i stor grad ligger mht nedgangen i reinstammen.

- **Jerv**

Her har vi nok den største jegeren av predatorene. Det har vært en stor økning i antall Jerv i området. Jeg ser jerv og jervespor til stadighet i terrenget. Senest i påska ved Naustvika, ved Torbuhalsen nå i mai, samt ved Løypevollen.

Denne stammen må reduseres hvis vi skal ha håp om å øke stammen av villrein igjen.

Kan og nevne at det er flere bønder som har gitt opp sauehold av samme grunn. Dette gir da jerven behov for mere villrein for å overleve.

- **Ørn**

Vi vet fra før at kongeørn angriper reinskalver. Dette er garantert en viktig grunn til nedgang i kalveandelen. Observerer kongeørn til stadighet i fjellet, senest nå i påska.

En annen er Havørn som trekker inn i fjellet. Vi vet vel egentlig for lite om denne fuglen, men den store utbredelsen den har, gjør at dette må forskes på.

Jeg har på det meste sett 6 ørner på en gang (Grovåbotn)

Kan og nevne observasjoner fra Finnmark hvor havørn dreper reinskalver.

Dette vil bety at vi må snart velge, om vi vil ha rein, eller store mengder med rovfugl.

- **Rødrev**

Rødreven er den største av reveartene i landet og det kunne vært interessant å finne ut om den kan være en av synderne mht reinskalvene. Den har i alle fall økt betraktelig i antall og er en stor synder mht egg og fuglefangst.

Jaktuttak

For å få økning i stammen, må vi finne oss i å begrense jaktuttaket i f eks en 5 års periode.

Hvis vi ser på avskytingen de seneste årene, er i alle fall ikke dette hovedgrunnen til den store nedgangen i stammen men en del av svaret.

Aursjøveien.

Ser at det er foreslått å begrense ytterligere bruken av veien med å forlenge stenging frem til 15. juni.

Dette har lite, eller ingen virkning på reinens vilkår i fjellet

Slik det har vært til nå med stenging frem til 1. juni, er at folk har gått fra Krøsbekken og rundt Torbuhalsen for å komme til hyttene sine ved Aursjøen.

Hvis det skulle være rein i området er dette mere skremmende enn om det kjøres i bil.

Det har heller ikke vært en spesiell økning i biltrafikken på veien de senere år, som skulle tilsi at dette har noe med reduksjonen av reinsdyr i området.

Når det gjelder trekket fra Brønneø/Simletind og over til Stordalsområdet foregår dette i tiden april/ tidlig mai.

Fjerne luftstrek/ legge kabler i bakken.

Dette er naturligvis et mulig tiltak, men genererer et omfattende anleggsarbeid som vil forstyrre området i lang tid. Det vil også naturligvis bli svært kostbart.

Terskel ved Gåsbua.

Dette er og at tiltak som vil være svært omfattende, og generere stort anleggsarbeid over lang tid, med de negative konsekvenser dette medfører.

Tunnel under/ gjennom Torbuhalsen

Dette er og naturligvis gjennomførbart, men dyrt og med liten virkning for reinen.

Vest og Østområdet

Som et alternativ til disse store tiltakene, vil være at en forholder seg til 2 områder. Slik har det vært siden kraftutbyggingen tidlig på 50 tallet.

Jeg vil mene at dette har fungert bra, med svært begrenset overgang av dyr ved Torbuhalsen og Dalsida som det var tidligere. Områdene i seg selv er store nok til at de kan være to stammer.

Helt til slutt vil jeg påpeke noen punkter mht Østområder:

- Få slutt på Moskussafari. Det kan og være mulig å redusere kraftig denne stammen. Den er med å generere stor trafikk i området.
- Slutte med Fuglehundprøver og Taksering i områder hvor reinen holder til.

Allenmannsretten

Denne retten både er og skal være sterk i Norge

For å gjøre forholdene til å leve med for både folk og dyr er det viktig med informasjon og kunnskap.

Sett opp informasjon på steder hvor det er naturlig og gå inn i terrenget. Der skal det gis informasjon om hvordan folk skal oppføre seg i områder hvor det er reinsdyr.

